

ÎNCADRAREA TINERILOR DIN REPUBLICA MOLDOVA ÎN CÂMPUL MUNCII

Daniela TOPCIU

Universitatea Tehnică a Moldovei, Facultatea Inginerie Economică și Business, Departamentul Economie și Management, grupa academică BA-211, f/zi, or. Chișinău, Republica Moldova

Autorul corespondent: Topciu, Daniela, daniela.topciu@em.utm.md

Îndrumător/coordonator științific: Ala OBERȘT, conf. univ., dr., Universitatea Tehnică a Moldovei

Rezumat: dezvoltarea economiei naționale depinde de dimensiunea și structura populației care se bazează pe educație, starea de sănătate a populației și pregătirea profesională. Luând în considerație provocările demografice și problemele cu populația tânără pentru abordarea viitorului socioeconomic populația tânără este segmentul de investiții în capitalul uman. Populația tânără este cuprinsă între vârstele 15-24 ani această categorie a populației active este cea mai vulnerabilă. Aceasta este perioada în care se formează toate ambițiile și obiectivele în cadrul societății și pe plan economic.

Cuvinte cheie: tineri, economie, populație activă, forță de muncă, dezvoltare economică

Introducere

Dezvoltarea economică este procesul prin care economiile naționale simple sunt transformate în economii industriale moderne. Teoria dezvoltării economice modul în care economiile neevoluate și sărace pot evolua în unele sofisticate și de o importanță critică pentru țările subdezvoltate de obicei în acest context se discută problemele dezvoltării economice [1].

Putem evidenția că această dezvoltare economică într-o măsură majoră depinde de capitalul uman care se bazează pe succesul, sănătatea și educația sa. La momentul actual tinerii sunt cei care reprezintă un sfert din populația țării și reprezintă partea strategică pentru dezvoltarea durabilă, oferă pentru forța de muncă și crearea familiilor. În condițiile date integrarea tinerilor pe piața forței de muncă, dezvoltarea abilităților și educație constituie factorii principali pentru realizarea unui mediu socioeconomic prosper și durabil la nivel mondial.

În prezent în Republica Moldova, atât ratele de activitate, cât și ratele de ocupare sunt foarte scăzute la toate grupele de vârstă în deosebi la tineri. Ca și în alte țări tinerii întâmpină dificultăți în procesul de găsimă a unui loc de muncă stabil cu perspective în cariera bine plătit, acoperind necesitățile de trai [4].

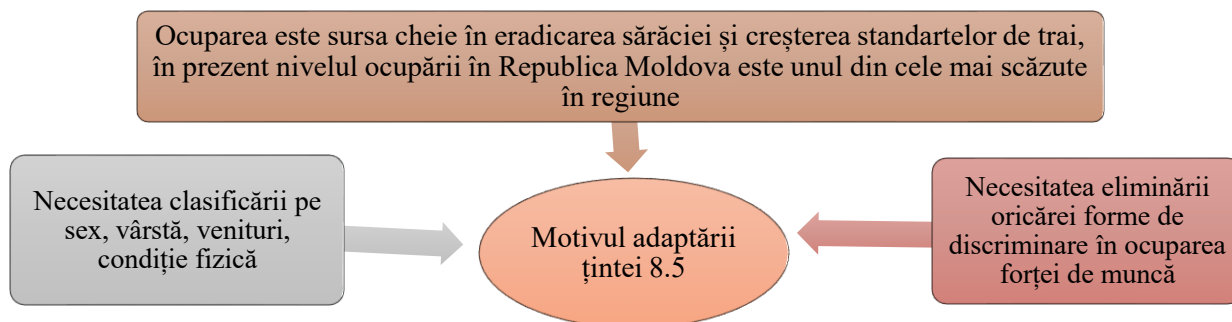
Relația tinerilor cu piața muncii

Conform Observatorului Dezvoltării Durabile (ODD) ținta 8.5 Ministerul Muncii, Protecției Sociale și a Familiei își asumă responsabilitatea că până în 2030 angajarea completă, productivă și munca completă decentă pentru toate femeile, bărbații ,inclusiv pentru tinerii și persoanele cu dizabilități precum și remunerarea egală pentru munca de valoare egală. Motivele principale pentru adaptarea țintei ODD 8.5 sunt reprezentate în (Fig. 1) [6].

În același moment putem vedea ținta 8.6 care prevede reducerea substanțială a proporției tinerilor fără un loc de muncă, fără educație sau fără formare până în anul 2020 până la nivelul similar cu media din țările Europei Centrale și de Est [2].

În baza datelor statistice putem observa în Figura.3 care reprezintă structura populației tinere pe grupe. Din punctul nostru de vedere tinerii pe piața muncii reprezintă persoanele între vârsta de 14-24 ani. Prin urmare putem observa în (Fig. 2) că rata șomajului este mai redus de 9.2% și are loc creșterea ratei de activitate aceasta fiind de 18.1% în rândul tinerilor prin îmbunătățirea locurilor de

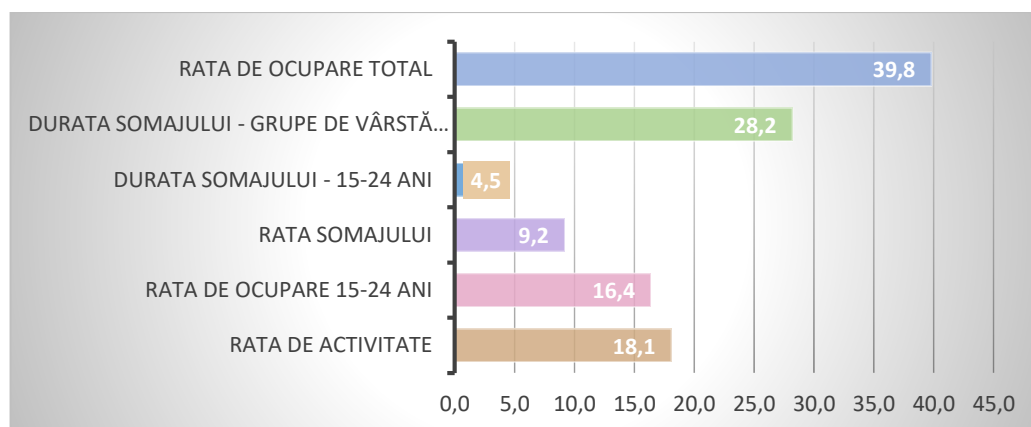
muncă stabile. Prin urmare, putem crește rata de activitate a tinerilor între vârsta de 14-24 ani prin integrarea acestora la finele studiilor la un loc de muncă decent fără a întâlni obstacole. Majoritatea tinerilor în prezent la finele studiilor nefiind capabili să se angajeze la un loc de muncă bine plătit pentru a putea acoperi toate necesitățile financiare emigrează în țările europene.

Figura 1. Motivele adaptării țintei 8.5 conform ODD

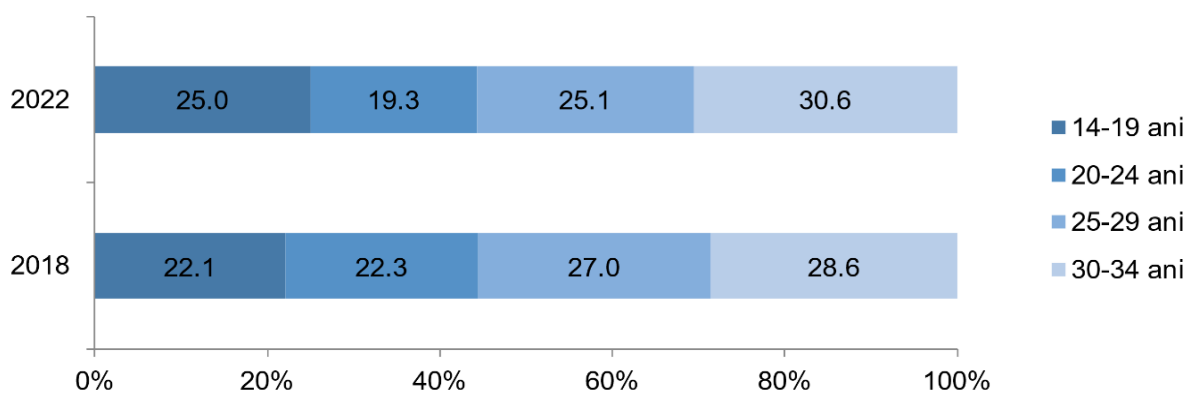
Sursa: preluat de autor în baza [6]

Indicatorii ocupaționali ai tinerilor demonstrează o valoare mai scăzută față de populația activă totală care constituie 39.8%. Conform diagramei date observăm că rata de ocupare a tinerilor în Republica Moldova în 2021 constituie 16.4%.

Figura 2. Relația tinerilor (15-24 ani) cu piața muncii din Republica Moldova, anul 2021

Sursa: calculat în baza datelor BNS, Ancheta Forței de Muncă, 2021 [4]

Figura 3. Structura populației tinere pe grupe de vârstă, la 1 ianuarie 2018 și 2021, %

Sursa: preluat de autor în baza [4]

Piața muncii în Republica Moldova

Piața muncii este spațiul economic unde se negociază cererea de muncă care este exprimată de către deținătorul de capital în calitate de cumpărători și oferta de muncă care este reprezentată de posesorii forței de muncă, în calitate de ofertanți [1].

Indicatorii statistici:

- populația în vârstă
- forța de muncă
- populația ocupată
- persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă
- șomerii
- locurile de muncă vacante
- ajutorul de șomaj
- populația ieșită din șomaj prin ocupare, precum și prin părăsirea pieței muncii
- rata șomajului

Figura 4. Indicatorii statistici cu ajutorul cărora este monitorizată piața muncii

Sursa: preluat de autor în baza [2]

Piața muncii din Republica Moldova este reglementată de circa 30 de acte legislative și normative care au fost elaborate în anii 2001-2006. Printre acestea se enumera actele legislative cu privire la ocuparea forței de muncă, Codul Muncii, protecția socială a persoanelor ce se află în căutarea unui loc de muncă. Funcțiile pentru elaborarea și promovarea politicii de stat în domeniul forței de muncă și protecția muncii îi revin Ministerului Economiei și Comerțului [3].

Conform Legislației Republicii Moldova articolul 4.3 înțelegem că la nivel național și teritorial evoluția pe piață este monitorizată cu ajutorul indicatorilor statistici care îi putem vedea în (Figura 2). Acești indicatori sunt obținuți în urma cercetărilor executate de către Biroul Național de Statistică care produc date și informații statistice de calitate pe independență profesională și metodologii armonizate la standardele și normele europene și internaționale.

Tabelul 1.

Indicatori ai pieței de muncă, pe zone de rezidență 2019-2021 (%)

			2019	2020	2021
RATA DE ACTIVITATE	Bărbați	Urban	56.3	52.8	55.2
		Rural	41.2	40.2	41.1
	Femei	Urban	43.9	41.1	40.4
		Rural	34.2	32.8	33.7
RATA DE OCUPARE	Bărbați	Urban	53.4	50.1	52.9
		Rural	38.6	38.7	39.7
	Femei	Urban	41.9	39.6	39.5
		Rural	32.8	31.8	32.7
RATA ȘOMAJULUI	Bărbați	Urban	5.1	5.1	4.1
		Rural	6.4	3.7	3.6
	Femei	Urban	4.7	3.8	2.2
		Rural	4.1	2.8	2.8

Sursa: BNS, Ancheta Forței de muncă [2]

După cum putem observa în Tabelul 1 sunt indicați câțiva indicatori de piață pentru populația cu vârsta între 15-24 ani din Moldova în anii 2019, 2020 și 2021. Putem observa că rata de activitate atât la bărbați a scăzut în 2021 cu 1.1 puncte procentuale față de 2019 cât și la femeii care a scăzut cu 3.5 puncte procentuale în mediul urban, acesta demonstrând un declin în participarea forței de muncă. Ratele de participare în mediul rural este mai mic de cât în cel urban la bărbați cu 11.1 puncte procentuale, iar la femeii cu 6.7 puncte procentuale în 2021. Prin urmare înțelegem că atât rata de activitate cât și rata de șomaj în mediul rural este mult mai scăzut decât cel în mediul urban.

Concluzii

Încadrarea tinerilor din Republica Moldova în câmpul muncii necesită noi perspective și tehnici pentru dezvoltarea economică a țării. Luând în considerație datele analizate observăm că forța de muncă tânără scade și pentru a crește rata de ocupare a forței de muncă acesta trebuie să fie unul dintre cele mai importante obiective pentru ramura politică. În prezent se urmărește o dinamică foarte slabă în cadrul pieței forței de muncă din cauza nivelului înalt al șomajului.

Pentru a crește oferta locurilor de muncă avem nevoie de politici și programe speciale care ar contribui la crearea parteneriatelor public-private. În același timp trebuie să punem accent și pe dezvoltarea profesională a tinerilor care vor ocupa în viitor aceste posturi. Pentru a crește profesionalitatea tinerilor la nivelul național și internațional este nevoie să se ofere pregătire profesională conform postului ce trebuie să fie ocupat.

În prezent se remarcă că sursele statistice sunt mai limitate cu privire la situația tinerilor pe piața muncii, în mod deosebit cea cu referire la competențele profesionale și personale a acestora. Prin urmare înțelegem că este nevoie de cercetări specializate la nivel național privind determinarea gradului de competențe a tinerilor din Republica Moldova.

Referințe:

1. <https://www.britannica.com/topic/economic-development>
2. https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=105474&lang=ro
3. [Piata Muncii Din Republica Moldova \(rasfoiesc.com\)](http://rasfoiesc.com)
4. <https://statistica.gov.md/ro>
5. BUCIUCEANU-VRABIE Mariana, GAGAUZ Olga „Tinerii pe piața muncii din Republica Moldova: Competențe și Aspiratii”, Chișinău, 2017, pag.4, pag 33 ISBN 978-9975-89-078-6.
6. Guvernul Republicii Moldova. Adaptarea agendei 2030 de dezvoltarea durabilă la contextul Republicii Moldova, Martie, 2017, pag.77